

DECIZIE

06 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală
Tamara Chișca-Doneva
Victor Burduh

examinând recursul declarat de Întreprinderea Mixtă „Moldcell” Societate pe Acțiuni, reprezentată de avocatul Natalia Covaliov,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Mixtă „Moldcell” Societate pe Acțiuni împotriva Liliesi Zasavițchi cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 06 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit cererea de apel,

c o n s t a t ă:

La 03 noiembrie 2017, conform ștampilei oficiului poștal (f.d.20-21), ÎM „Moldcell” SA, reprezentată de avocatul Natalia Covaliov, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Liliesi Zasavițchi solicitând încasarea datoriei în mărime de 3560,84 de lei, a taxei de stat în sumă de 270,00 de lei și a cheltuielilor pentru asistență juridică în mărime de 1000 de lei.

Prin hotărârea din 06 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de ÎM „Moldcell” SA și s-a încasat de la Lilia Zasavițchi în beneficiul ÎM „Moldcell” SA datoria în sumă de 2373, 89 de lei; în rest acțiunea a fost respinsă.

La 14 septembrie 2018, conform ștampilei oficiului poștal (f.d.39), ÎM „Moldcell” SA, reprezentată de avocatul Natalia Covaliov, a declarat apel împotriva hotărârii din 06 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

Prin încheierea din 06 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit cererea de apel depusă de ÎM „Moldcell” SA împotriva hotărârii din 06 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, ca fiind depusă în afara termenului legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen.

La 28 noiembrie 2018, conform ștampilei oficiului poștal (f.d.66), ÎM „Moldcell” SA, reprezentată de avocatul Natalia Covaliov, a declarat recurs împotriva încheierii din 06 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău solicitând casarea acesteia.

În motivarea recursului s-a invocat că în prima instanță cauza a fost examinată în lipsa reclamantului în temeiul art. 206 Cod de procedură civilă, însă prima instanță

nu a expediat la adresa de corespondență dispozitivul hotărârii. Instanța de apel nu a luat în considerare că a luat cunoștință de dispozitivul hotărârii din 06 iunie 2018 la 05 septembrie 2018 de pe site-ul instanței.

Recurentul a opinat că instanța de apel eronat a considerat că a fost omis termenul și totodată, a indicat greșit data declarării apelului, care, de fapt, a fost depus la 14 septembrie 2018, prin intermediul poștei. Or, cunoscând de ședința de judecată din 06 noiembrie 2018, însă neștiind despre existența/inexistența hotărârii motivate, a solicitat prin cererea expediată prin intermediul poștei electronice amânarea ședinței de judecată și remiterea hotărârii motivate.

De asemenea, un alt temei, care în opinia recurentului, ar duce la casarea încheierii contestate, constituie și neacordarea unui termen pentru lichidarea neajunsurilor conform art. 368 Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de apel a adoptat încheierea contestată la 06 noiembrie 2018, iar ÎM „Moldcell” SA, reprezentată de avocatul Natalia Covaliov, a declarat recurs la 28 noiembrie 2018, conform ștampilei oficiului poștal (f.d.66).

Materialele cauzei atestă că încheierea în copie a fost expediată participanților la proces la 16 noiembrie 2018, conform scrisorii de însoțire (f.d.58), însă lipsesc date despre recepționarea acesteia de către recurent. Din textul recursului rezultă că încheierea contestată a fost recepționată la 22 noiembrie 2018. Astfel, recursul declarat la 28 noiembrie 2018, conform ștampilei oficiului poștal (f.d.66), este în termen.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat prin prisma argumentelor invocate în recurs și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de ÎM „Moldcell” SA, reprezentată de avocatul Natalia Covaliov, ca fiind neîntemeiat și pasibil de a fi respins, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Art. 362 alin. (1), (3) Cod de procedură civilă prevede că termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

În conformitate cu art. 116 alin. (1), (3) Cod de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Corelând normele de drept procedural citate cu situația de fapt, Colegiul apreciază ca fiind corectă concluzia instanței de apel privind restituirea cererii de

apel ca fiind depusă în afara termenului legal, precum și faptul că apelantul nu a solicitat repunerea în termen.

În acest sens, Colegiul relevă că dispozitivul hotărârii a fost pronunțat la 06 iunie 2018 de către Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, conform căruia s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de ÎM „Moldcell” SA și s-a încasat de la Lilia Zasavițchi în beneficiul ÎM „Moldcell” SA datoria în sumă de 2373, 89 de lei; în rest acțiunea a fost respinsă (f.d.34).

În conformitate cu art. 236 alin. (4) Cod de procedură civilă, participanții care nu au fost prezenți la pronunțarea dispozitivului hotărârii primesc copia hotărârii în decurs de 5 zile.

Colegiul precizează că dispozitivul primei instanțe a fost expediat în adresa părților la data de 06 iunie 2018, conform scrisorii de însoțire (f.d.35) cu aviz recomandat, fiind recepționat de către reclamant (f.d.36).

Colegiul reiterează că art. 362 alin.(1) Cod de procedură civilă stabilește expres termenul de declarare a apelului de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

În conformitate cu art. 110 Cod de procedură civilă termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În temeiul art. 111 alin. (1) Cod de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.

Contrar legislației procesuale menționate anterior, ÎM „Moldcell” SA, reprezentată de avocatul Natalia Covaliov, a declarat apel împotriva hotărârii din 06 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, abia la 14 septembrie 2018, conform ștampilei oficiului poștal (f.d.39), adică peste termenul legal prevăzut de lege.

Chiar și în condițiile în care instanța de apel a indicat că data declarării apelului 17 septembrie 2018 în loc de 14 septembrie 2018, data depunerii la poștă a apelului, această circumstanță nicidecum nu justifică omiterea termenului de declarare a apelului. Respectiv argumentul recurentului invocat în acest sens este irelevant.

Un aspect important la caz reprezintă și faptul că reclamantul, reprezentat de avocatul Natalia Covaliov, în pct. 2 din cererea de chemare în judecată a solicitat examinarea cauzei în lipsa reclamantului cu remiterea hotărârii (f.d.7), ceea ce denotă suplimentar obligația părții reclamante de a se interesa de soarta dosarului.

Cu toate acestea, Colegiul reliefă că participanții la proces, inclusiv și reclamantul și reprezentantul acestuia și pârâta au fost înștiințați legal despre data și ora ședinței de judecată din 06 iunie 2018 ora 10:00, când a fost pronunțat și dispozitivul hotărârii, ceea ce se confirmă prin semnăturile aplicate pe avizele de recepție (f.d.29-31).

În alta ordine de idei, faptul că partea reclamantă nu și-a valorificat drepturile sale în termen, inclusiv de a primi în instanță copia hotărârii pentru a o contesta, nu poate fi pus doar pe seama obligației instanței de judecată de a-i expedia dispozitivul hotărârii. Or, prima instanță și-a executat această obligație prin expedierea dispozitivului hotărârii părților cu aviz recomandat, care l-au și recepționat (f.d.35-

37), prin ce se exclude alegația recurentului precum că nu i-a fost expediat dispozitivul hotărârii.

De altfel, diligența părților de a urmări desfășurarea procesului nu a fost exclusă, iar în contextul prevederilor art. 56 alin. (3), art. 61 alin.(1) Cod de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale.

Mai mult ca atât, art. 75 alin. (4) Cod de procedură civilă statuează expres că actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sunt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.

Cu referire la argumentul recurentului precum că instanța de apel nu a luat în considerare că nu i-a fost expediată apelantului hotărârea motivată de către prima instanță, Colegiul menționează că în conformitate cu art. 236 alin. (5) Cod de procedură civilă, instanța de judecată va întocmi hotărârea integrală dacă: a) participanții la proces, în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, solicită în mod expres acest lucru. Termenul de 30 de zile este un termen de decădere; b) participanții la proces, în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, depun cerere de apel; c) hotărârea judecătorească urmează să fie recunoscută și executată pe teritoriul altui stat.

Pornind de la faptul că apelul a fost declarat în afara termenului legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen și nu a justificat omiterea acestuia, instanța de apel nu a remis cauza primei instanțe pentru redactarea hotărârii integrală. Instanța de apel corect a conchis că apelantul a omis termenul de declarare a apelului.

Or, la caz nici nu a fost redactată hotărârea motivată, deoarece prima instanță are obligația de a redacta hotărârea integrală în cazurile stabilite expres de lege și dacă ar fi fost repus în termen de către instanța de apel, ceea ce la caz nu s-a produs.

De asemenea, este irelevant argumentul recurentului precum că instanța de apel nu ar fi respectat prevederile art. 368 Cod de procedură civilă, or, această dispoziție legală vizează nemijlocit cazurile când cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, însă nicidecum cazurile când apelul este declarat peste termenul legal.

În contextul respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 al Constituției Republicii Moldova și art. 5 Cod de procedură civilă, relevat și în jurisprudența CtEDO, circumstanțele relatate denotă că recurentul și-a neglijat obligațiile sale procedurale pentru a-și valorifica drepturile sale procedurale în termen, ca ulterior să invoce încălcarea acestora.

În conformitate cu art. 27 alin. (1) Cod de procedură civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecării, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat cu menținerea încheierii din 06 noiembrie 2018 a instanței de apel.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție
d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Întreprinderea Mixtă „Moldcell” Societate pe Acțiuni, reprezentată de avocatul Natalia Covaliov.

Se menține încheierea din 06 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Mixtă „Moldcell” Societate pe Acțiuni împotriva Liliei Zasavițchi cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Victor Burduh